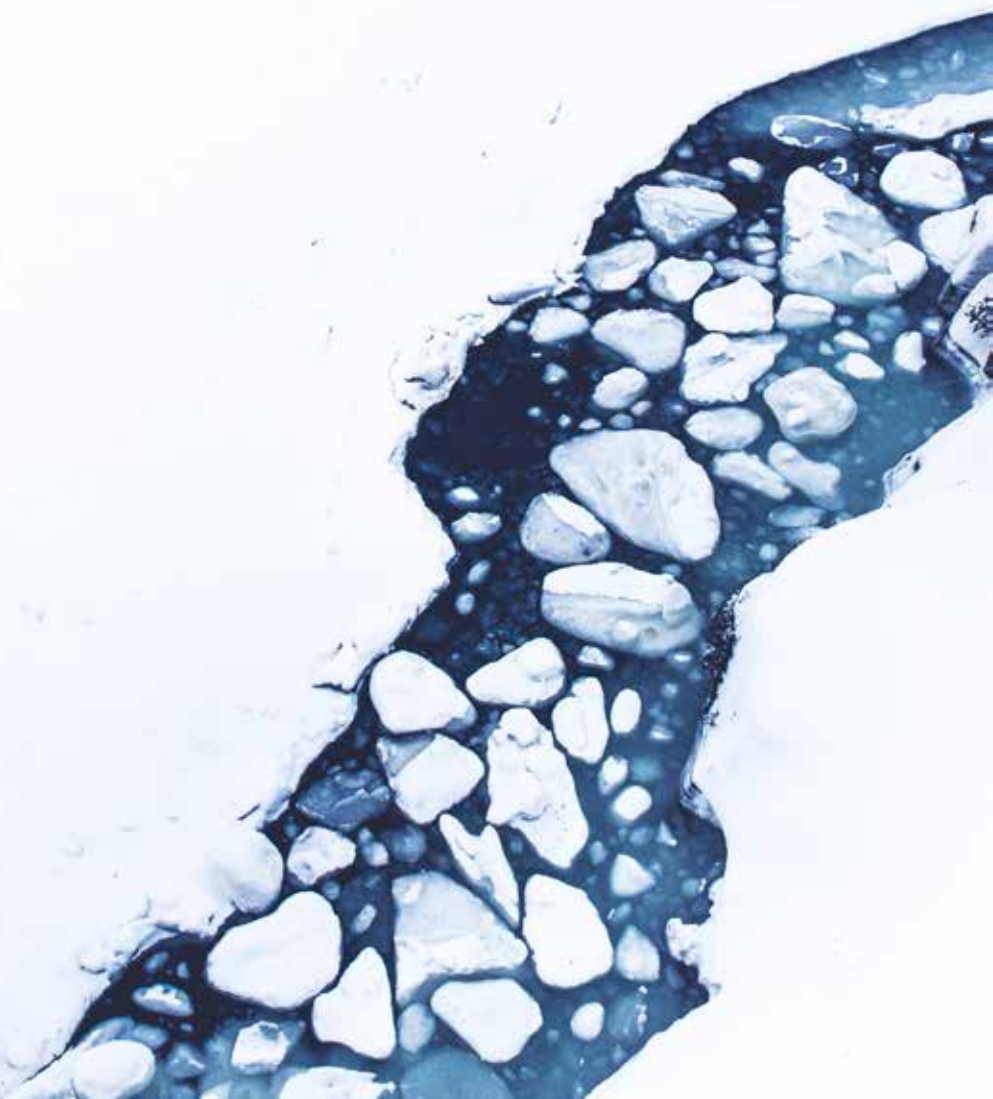

PLANSTRATEGI 2020

AVANNAATA KOMMUNIA

INDHOLD

Forord	5
Planstrategi 2020	7
Sammen om en bæredygtig udvikling	9
10 Strategiske indsatsområder	11
1. Stærke lokalsamfund, aktivt medborgerskab og kulturliv	12
2. Gode rammer for børns læring	14
3. Folkesundhed og trivsel for alle	16
4. Gode beskæftigelsesmuligheder	18
5. Ansvarlig turismeudvikling	20
6. Lokal erhvervsfremme	22
7. Bosætning, bymiljøer og gode boliger	24
8. Adgang til vand og sanitet	26
9. Affaldshåndtering og miljø	28
10. Klimatilpasning	30
Kommunens udvikling	32
Gennemført planlægning	34
Bilag	36

Kolofon

Planstrategi 2020
Avannaata Kommunua
Den 19. februar 2020

Kommunalbestyrelsen har godkendt Planstrategi 2020 på møde den 19. februar 2021.

Denne godkendte Planstrategi 2020 er i den grønlandske version efter ønske fra Borgmesteren tilpasset nordgrønlandsk dialekt.

Lovgrundlag for planstrategien:
Inatsisartutlov nr. 17 fra 2010 om planlægning og arealanvendelse (kapitel 7 §34-36).

Billederne i denne publikation er gengivet efter aftale med Visit Greenland, og fotografen fremgår ud for hvert billede.
Forside & Bagside: fotograf Sorelle Amore.

Kontakt

Avannaata Kommunua
Noah Mølgårdip Aqq. 9
Postboks 1023
3952 Ilulissat
Telefon (+299) 70 18 00
Email avannaata@avannaata.gl

FORORD

Planstrategi 2020 er Avannaata Kommunias første planstrategi siden kommunedelingen. Med strategien præsenterer Kommunalbestyrelsen sine politiske visioner for de kommende års udvikling.

Kommunen er en kommune i vækst med udviklingspotentialer. Økonomisk går det godt og kommunens skatteindtægter er steget de sidste to år. Det er især sket takket være vores fiskeri og mange nye investeringer i byggeri og anlæg. Lufthavnsbyggeriet er i fuld gang, og der er blevet bygget flere nye hoteller, fabrikker, institutioner og boliger. Næste år kan vi også se frem til åbningen af Ilulissat Isfjordscenter, som forventes at tiltrække mange nye besøgende til kommunen.

Ilulissat Isfjord er et verdenskendt symbol på klimaforandringerne. Ledere og forskere fra hele verden ser mod vores kommune for at lære om klimaforandringer og rejser hertil for at opleve og undersøge dem på nært hold. Derfor har kommunalbestyrelsen en intention om at være "Den grønlandske hovedstad for viden om klimaforandringer". Med det følger der et ansvar for at handle forsvarligt og beskytte vores vigtigste ressource, som er naturen. Det er en del af den grønlandske tradition og kultur at leve i og med naturen, og det er afgørende, at vi fortsat værner om den.

Kommunalbestyrelsen har derfor besluttet, at bæredygtighed fremover skal danne grundlag for kommunens udvikling. I Planstrategi 2020 har vi valgt at anvende FNs Verdensmål for bæredygtighed som et værktøj til at prioritere vore indsatser og synliggøre vore bæredygtige målsætninger.

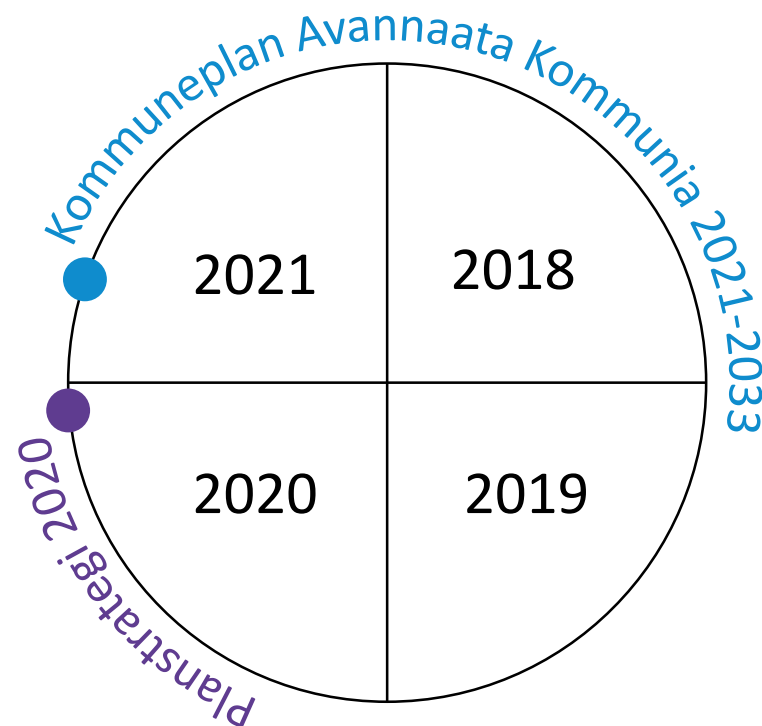
En bæredygtig omstilling af kommunen sker ikke på én dag, og ligesom FNs Verdensmål sigter mod 2030, må også vi anlægge et langsigtet perspektiv. På længere sigt ønsker vi, at Ilulissat bliver en CO2 neutral by.

Planstrategi 2020 skal være kommunens arbejdsredskab i disse bestræbelser. For at skabe ejerskab og ansvar, er strategien blevet udarbejdet med involvering af kommunens forvaltninger, borgere og eksterne samarbejdspartnere. Det er en helhedsorienteret strategi, som beskriver kommunalbestyrelsens målsætninger inden for både de fysiske, sociale, økonomiske, kulturelle og miljø- og klimamæssige områder.

Der er mange udfordringer i kommunen, som vi vil arbejde for at løse, blandt andet som følge af de store geografiske afstande fra nord til syd. Derfor lægger denne strategi også op til at styrke nærdemokratiet og give kommunens borgere, byer og bygder øget medbestemmelse og indflydelse.

God læselyst.

*På vegne af kommunalbestyrelsen
Borgmester Palle Jerimiassen*

Årshjul for revision af kommuneplanen - jf. Inatsisartutlov nr. 17 fra 2010 om planlægning og arealanvendelse (kapitel 7 §34-36).

PLANSTRATEGI 2020

Kommunalbestyrelsen skal inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode offentliggøre et strategiforslag for kommuneplanlægningen i den pågældende kommune. Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt til enhver tid udarbejde og offentliggøre et sådan forslag, når den finder det nødvendigt eller hensigtsmæssigt.

Planstrategi 2020 er således et oplæg til, hvordan Avannaata Kommunia vil revidere sin kommuneplan.

Status på Planstrategi 2017

Planstrategi 2017 dannede grundlag for Avannaata Kommuneplan 2020 – 2030. I daværende planstrategi var der særlig fokus på:

- Øget fokus på udvikling af turismen i hele kommunen
- Øget fokus på udvikling af infrastrukturuområdet med henblik på udvidelse af lufthavnen i Ilulissat og for at styrke infrastrukturen i hele kommunen
- Øget fokus på udbygning og udvikling af Ilulissat gennem udlæg af nye byområder
- Øget fokus på erhvervslivet gennem udlæg af nye erhvervsarealer og styrkelse af fiskerierhvervet

Avannaata Kommuneplan 2021 - 2033

Med denne planstrategi ønsker kommunalbestyrelsen:

- At der skal foretages en delrevision af kommuneplanen for den næste 12 års periode
- At der skal vedtages en ny vision, nye værdier og nye strategiske indsatsområder som grundlag for den reviderede kommuneplan
- At nuværende Kommunalbestyrelse herefter kan overdrage en revideret kommuneplan til kommende Kommunalbestyrelse

I 2020 vil der desuden blive gennemført en debat om en strukturplan for byudvikling af Ilulissat, som i Avannaata Kommuneplan bliver udmøntet til et egentligt plangrundlag som grundlag for byens udvikling.

Siden Planstrategi 2017 er der sket lovændringer, og praksis om arealtildelinger har derfor fået nye forudsætninger. Kommuneplanens bestemmelser for arealtildeling vil blive grundigt gennemgået og eventuelt opdateret.

Den reviderede kommuneplan, Kommuneplan 2021 – 2033, vil efter kommunalbestyrelsens godkendelse blive sendt i 8-ugers offentlig høring, hvor kommunens borgere kan tilkendegive deres meninger.

Sektorarbejde og -planer

Planstrategien er også et oplæg til arbejdet i de enkelte sektorer. Hvert indsatsområde er suppleret med konkrete målsætninger for arbejdet i sektorerne og danner således udgangspunkt for udarbejdelse af fremtidige kommunale sektorplaner.

SAMMEN OM EN BÆREDYGTIG UDVIKLING

Vision

Avannaata Kommunia vil gå bæredygtighedens vej. Derfor har Kommunalbestyrelsen formuleret en ny vision for kommunen, som afspejler den nye retning.

Bæredygtighed handler om, hvordan vi kan skabe gode vilkår for mennesker og miljø, både nu og i fremtiden. Det betyder blandt andet, at vi må forvalte vores ressourcer med omtanke, så vi kan overdrage jorden i god behold til de kommende generationer. Bæredygtighed handler både om sociale, fysiske, økonomiske samt klima- og miljømæssige områder.

En bæredygtig udvikling er en stor opgave, som kommunen ikke kan løfte alene. Vi må alle sammen bidrage og derfor vil den fremtidige udvikling foregå i et tæt samarbejde med borgere, erhvervsliv, frivilligsektoren og andre myndigheder. Derfor har Kommunalbestyrelsen besluttet, at kommunens nye vision skal være "Sammen om en bæredygtig udvikling".

Værdier

Kommunens arbejde vil bygge på fire værdier, som kommunens borgere har været med til at definere. De fire værdier skal være kendetegnende for kommunens fremadrettede arbejde, og være med til at sikre, at kommunen kan realisere sin vision og målsætninger. De fire værdier er:

- Langsigtet planlægning: Vi vil tænke langsigtet og bæredygtigt med omtanke for fremtidens behov
- Nytænkning: Vi vil finde nye løsninger tilpasset de lokale behov og udfordringer
- Kvalitet: Vi vil styrke serviceniveauet og de ansattes fagligheder, så høj kvalitet bliver kendetegnende for kommunens arbejde
- Ansvarlighed: Vi vil handle ansvarsfuldt og leve op til borgernes forventninger

Strategiske indsatsområder

Visionen skal realiseres gennem en helhedsorienteret og langsigtet udvikling af 10 strategiske indsatsområder. Indsatsområderne afspejler kommunens aktuelle udfordringer og potentialer og er blevet til på baggrund af fokusgruppeinterviews med kommunens forvaltninger.

10 STRATEGISKE INDSATSOMRÅDER

Planstrategi 2020 berører 15 ud af 17 verdensmål, men det er især disse seks fremhævede verdensmål, der er relevante for de kommende års planlægning i Avannaata Kommunua.

Indsatsområder

Planstrategien er kommunens redskab til at prioritere og målrette sine indsatser for de kommende års planlægning. Derfor har kommunalbestyrelsen i samarbejde med kommunens forvaltninger besluttet, at 10 strategiske indsatsområder vil få særligt fokus de næste år. Under hvert indsatsområde beskrives det, hvordan kommunen ønsker at omsætte visionen til handling. Indsatsområderne er oplistet i vilkårlig rækkefølge, og betragtes som ligeværdige.

Indsatsområder i Planstrategi 2020 er:

1. Stærke lokalsamfund, aktivt medborgerskab og kulturliv
2. Gode rammer for børns læring
3. Folkesundhed og trivsel for alle
4. Gode beskæftigelsesmuligheder
5. Ansvarlig turismeudvikling
6. Lokal erhvervsfremme
7. Bosætning, bymiljøer og gode boliger
8. Adgang til vand og sanitet
9. Affaldshåndtering og miljø
10. Klimatilpasning

FNs Verdensmål

Planstrategi 2020 adskiller sig fra de tidligere planstrategier, da FNs verdensmål for bæredygtig udvikling anvendes som pejlemærker for kommunens målsætninger.

De 17 verdensmål blev vedtaget i 2015 af alle FNs medlemslande. Hensigten med målene er, at alle verdens lande frem til 2030 samles om at skabe bæredygtig forandring i verden, og blandt andet arbejde for at bremse klimaforandringerne, mindske uligheden og øge folkesundheden.

Med de 17 verdensmål har FN skabt et universelt sprog, som kan guide og hjælpe lande over hele verden med at tage handling og skabe bæredygtig fremgang. De 17 verdensmål har også 169 delmål, som gør målene endnu mere håndgribelige og handlingsorienterede. Her må der tages højde for de lokale forskelle mellem landene, og derfor kan alle delmål ikke overføres direkte til Avannaata Kommunua.

Vi har i 2019 afholdt et seminar på tværs af alle forvaltninger, hvor vi har arbejdet med at omsætte de globale målsætninger til vores lokale kontekst og udvælge de mål, der er vigtigst for kommunen. Det arbejde har været grundlaget for Planstrategi 2020.

I Planstrategi 2020 har kommunen derfor valgt at fokusere på de verdensmål og delmål, der bedst afspejler de udfordringer, vi står over for nu og i de kommende år. Kommunalbestyrelsen vil efterfølgende lave status for arbejdet med FN's Verdensmål i forbindelse med udarbejdelse af fremtidige planstrategier.

Under hvert indsatsområde kan du se, hvilke verdensmål de lokale handlinger bidrager til at opfylde. I Bilaget kan du se en samlet oversigt over de konkrete delmål.

1 STÆRKE LOKALSAMFUND, AKTIVT MEDBORGERSKAB OG KULTURLIV

Det er et fælles anliggende at skabe rammerne for det gode og bæredygtige liv. Et godt samspil mellem kommunen og indbyggerne er derfor helt afgørende for, at vi kan udvikle vores bosteder i en bæredygtig retning og i overensstemmelse med de lokale forskelle, der eksisterer på tværs af kommunen. Vi vil derfor styrke kommunens sammenhængskraft, de lokale kulturer og det nære demokrati.

Medborgerskab og nærdemokrati

Medborgerskab handler om borgernes ret til medbestemmelse og deres muligheder for at være med til at træffe beslutninger. Vi vil fortsat understøtte en udvikling, hvor borgerne deltager aktivt i nærdemokratiet og bidrager til de lokale fællesskaber.

Gennem oplysningskampagner om demokrati og valgdeltagelse vil vi arbejde for, at flere borgere gør brug af deres demokratiske rettigheder. Vi vil undersøge, hvordan vi kan skabe bedre mulighed for, at alle borgere kan deltage i den demokratiske dialog, ved at udforske formatet for borgerinddragelse, eksempelvis gennem digitale løsninger. Vi vil også undersøge, hvordan vi kan motivere flere borgere til at skabe aktiviteter og positiv forandring i deres lokalsamfund, ved for eksempel at oprette puljer til borgerdrevne projekter.

Avannaata Kommunian har, lige som alle andre kommuner, også en særlig forpligtelse for at sikre det nære demokrati. Det er vigtigt for os at bygdebestyrelser og lokaludvalg bliver brugt aktivt og involveret i kommunens beslutningsprocesser. Vi vil understøtte deres arbejde, så de får medbestemmelse inden for udviklingen af deres bosteder, og vi vil hjælpe dem med at målrette deres indsatser, så de bliver langsigtede og baseres på fælles beslutninger. Udover at disponere midler og rådgivning til de lokale udvalg og bygdebestyrelser, vil vi derfor også sikre, at borgerne har mulighed for at indsende deres ønsker og meninger igennem de lokale repræsentanter.

Derudover ønsker vi at arbejde for, at høringsvar fra borgere bliver brugt aktivt, og at disse skal være let tilgængelige for offentligheden.

Kultur- og fritidsliv

Vi ønsker, at alle borgere har mulighed for at deltage i fritidsaktiviteter og kulturtilbud. Det er vigtige komponenter for vores sundhed og trivsel. Vi vil også arbejde for at bevare og styrke vores stærke kulturelle traditioner.

Foreningerne spiller en afgørende rolle for kommunens kultur- og fritidsliv, til stor glæde og gavn for borgerne. Derfor vil vi styrke samarbejdet med foreningerne og de frivillige, så de fortsat har gode forudsætninger og rammer for at afholde et bredt udbud af aktiviteter.

Forsamlingshuse, multihaller og museer er rammedannende for et aktivt kultur- og fritidsliv. Vi vil derfor sikre, at der er gode fysiske faciliteter, hvilket blandt andet indebærer renovering og vedligehold af de eksisterende bygninger, hvor det behøves.

Vi vil derfor arbejde for at kortlægge hvilke bygninger, der kan optimeres og anvendes til flere funktioner og aktiviteter. Vi vil satse på multifunktionalitet, så faciliteterne kan blive brugt både dag og aften, samt vinter og sommer. Multifunktionalitet er især fordelagtigt, hvor der er begrænset mulighed for at bygge nyt.

Videndeling på tværs af bosteder

Alle bosteder byder på særegne udfordringer og potentialer. Derfor kan vi heller ikke altid overføre de samme løsninger på tværs af kommunen. Vi må derfor tage hensyn til lokale forskelle i vores planlægning.

Samtidig står flere mindre bosteder over for de samme udfordringer, i forhold til hvordan de skal udvikle sig i fremtiden. Her kan det være brugbart at dele erfaringer og viden mellem bostederne. Vi vil derfor undersøge, hvordan vi kan understøtte sparring og videndeling på tværs, eksempelvis gennem fælles kurser og netværksmøder.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- At fremtidig udvikling tager højde for lokal identitet
- At inddrage borgerne i planlægningen.
- Bedre udnyttelse af eksisterende faciliteter
- At fokusere indsatser på langsigtede løsninger

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- At udvikle formatet for borgerinddragelse og inklusion
- Vidsendeling og erfaringsudveksling mellem bygger
- Oplysning om demokrati og bæredygtighed.
- Oprettelse af puljer, der kan søges til borgerdrevne bæredygtighedsinitiativer
- Dialog med bygdebestyrelser og lokaludvalg om målrettede og langsigtede indsatser

2 GODE RAMMER FOR BØRNS LÆRING

Forudsætningen for at skabe et godt og sundt liv dannes i høj grad i barndommen, hvor en stor del af tiden tilbringes i folkeskolen. Folkeskolen danner således ikke kun ramme om den faglige læring, men har også stor betydning for børnenes menneskelige udvikling, sociale færdigheder og evne til at begå sig i verden som samfundsborgere. Derfor vil vi fortsat investere i udvikling af vores folkeskoler, så vi kan danne gode rammer og vilkår for børnenes læring og trivsel, og sikre, at børnene får en god start på livet.

Almen dannelse og faglige kvalifikationer

Folkeskolens rammer fastsættes af Inatsisartutlov om folkeskolen, som blandt andet sikrer, at eleverne tilegner sig de nødvendige faglige kompetencer. Men folkeskolen bærer også et vigtigt ansvar for, at børnene klædes på og rustes til at kunne begå sig i livet. De praktiske fag, som udbydes som "lokale valg", er vores mulighed for som kommune at sætte præg på undervisningen og fremme den almene dannelse, da børnene herigennem kan tillære sig personlige kompetencer, såsom ansvarsbevidsthed og samarbejdsevner. Vi vil udvikle de praktiske fag, så vi kan stimulere børnenes kreative tankegang, og dermed deres evne til at løse problemer og imødegå fremtidens udfordringer.

For at kunne gennemføre den faglige undervisning, er det grundlæggende, at der er en velfungerende dynamik i klasseværelserne. Derfor skal vores lærere have de fornødne pædagogiske færdigheder, så eleverne opnår forudsætninger for at indgå i de institutionelle strukturer og normer. Vi mener, at skolerne også har et ansvar for at børnene lærer den grundlæggende forståelse for tid, forpligtelser, høflig og hensynsfuld adfærd samt omtanke for deres medmennesker.

Det er også vigtigt, at børnene i en tidlig alder opnår natursyn og forståelse for bæredygtighed, så fremtidens generationer er rustet til at begå sig i en verden præget af klimaforandringer. Vi vil prioritere at anvende naturen i undervisningen og uddanne børnene i bæredygtighed og grøn omstilling, så de kan være med til at sikre en grøn og ressourcebevidst fremtid.

Det er ligeledes afgørende, at vi styrker brugen af teknologi i undervisningen, så børnene opnår teknologisk forståelse og kompetencer. Det er nødvendigt for at kunne begå sig og deltage aktivt i fremtidens demokratiske samfund og arbejdsmarked, hvor der er stor efterspørgsel efter digitale færdigheder, som følge af den teknologiske udvikling.

Vi har en udfordring med at tiltrække uddannede lærere til hele kommunen. Sammen med øvrige forvaltninger vil vi indgå i arbejdet med en rekrutterings- og fastholdelsesstrategi, så vi kan højne det faglige og pædagogiske niveau i folkeskolerne.

Mindre social ulighed

Social mistrivsel, mobning og sundhedsmæssige udfordringer er desværre udpræget blandt eleverne i de grønlandske folkeskoler, men med udvikling af fokuserede indsatser kan folkeskolen være med til at mindske den sociale ulighed.

Skoletiden skal være præget af glæde, trykthed og venskaber, men en skolebørnsundersøgelse fra 2018 (HBSC - The Health Behaviour in School-aged Children Study - Skolebørnsundersøgelsen udgør den danske del af det internationale studie). viser, at 35% af børnene i Avannaata Kommunua er blevet udsat for mobning inden for de seneste måneder. Mobning kan have store konsekvenser for børnenes trivsel og selvværd, og ofre for mobning risikerer at få varige, psykiske mén.

Derfor vil vi have mobbefrie skoler i hele kommunen. Vi vil udarbejde en fælles antimobbestrategi, så lærerne får ens redskaber og værktøjer til at forebygge og stoppe mobning.

Kun halvdelen af vores skoleelever spiser morgenmad hver dag og 17% går sultne i seng. Gode måltidsoplevelser og sund kost går hånd i hånd med trivsel og sundhed, og maden har stor betydning for elevernes koncentrations- og læringsevne. Derfor vil vi i den kommende tid udarbejde en madpolitik, som kan sikre at børnene får sund og næringsrig kost i skoletiden, samt undersøge muligheden for at indføre skolemadsordning med grønlandsk proviant, de steder, hvor det er praktisk muligt.

Inden for de senere år har vi ansat skolesocialrådgivere i Ilulissat med stor succes. De aflaster lærerne, som i højere grad kan fokusere på undervisning og forældrekontakt, mens skolesocialrådgiverne bidrager med mere fokuseret hjælp til børn med udfordringer. Vi vil fortsat fokusere på at forebygge og mindske social mistrivsel gennem ansættelse af skolesocialrådgivere til byskolerne i resten af kommunen samt øget synlighed af vores pædagogisk-psykologiske rådgivning, MISI Avannaa.

Trykke overgange mellem institutioner

Overgangen fra dagtilbud til skole kan være en stor omvæltning og indebærer møder med nye rammer, mennesker, krav og forventninger. For nogle børn vil overgangen føles ekstra vanskelig. Derfor vil vi styrke overgangsperioden og sørge for, at alle børn får en tryk og god skolestart. Det kræver en god dialog med dagtilbud og et stærkt forældresamarbejde. Derfor skal skoleparathedstræning så vidt muligt også udbredes til byggerne.

Kun én ud af syv grønlandske elever fortsætter direkte på en ungdomsuddannelse efter folkeskolen. Derfor er det vigtigt, at vi tilbyder støtte og vejledning, når 10. klasses eleverne skal tage stilling til, hvad der skal ske efter folkeskolen. Studievejledning og studieforberedende undervisning skal være et større fokus i 9. og 10. klasse. Det kræver et styrket samarbejde med uddannelsesinstitutioner og virksomheder, så eleverne kan komme på virksomhedsbesøg og få kendskab til de muligheder, der venter forude. Studievejledningen skal fastholde den støttende og motiverende kontakt til afgangseleverne året efter deres afslutning, så overgangen til ungdoms- eller erhvervsuddannelse bliver en naturlig forlængelse af folkeskolen.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- Opgradering af skolerne, så de er funktionelle og har tidssvarende faciliteter
- At indtænke naturen og idrætsfaciliteter i planlægningen af nye institutioner
- Etablering af attraktive lærerboliger i byggerne for at tiltrække og fastholde uddannede lærere

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Undersøgelser af muligheden for etablering af skolemadsordning og madpolitik
- Iværksættelse af studievejledning i udskolingen.
- Udarbejdelse af en antimobbestrategi
- Opkvalificering af lærere med henblik på at øge brugen af IT i undervisningen
- Rekruttering og fastholdelse af kvalificerede lærere i hele kommunen

3 FOLKESUNDHED OG TRIVSEL FOR ALLE

Borgernes trivsel og sundhed er Avannaata Kommunias højeste prioritet. Derfor vil vi fortsat arbejde på at forbedre betjeningen af alle borgere og sikre, at der er gode tilbud om støtte og vejledning til borgere i udsatte positioner. Det kræver tværfagligt samarbejde, forebyggende tiltag og fokus på både borgernes fysiske og mentale sundhed.

Helhedsorienteret sagsbehandling med familien i fokus

Vi vil sikre, at borgerne bliver mødt i øjenhøjde af det offentlige system, når de har brug for hjælp, og at sagsbehandlingen tager udgangspunkt i det hele menneske og dennes familie.

Gennem forebyggende tiltag vil vi nedbringe antallet af anbragte børn. For at vi kan lykkes med dette, skal der anlægges en helhedsorienteret tilgang til sagsbehandlingen, hvor vi i endnu højere grad fokuserer på barnets ressourcer og hele familien. Der skal ikke kun fokuseres på det enkelte barn eller dennes forældre, men på hele barnets netværk. Vi vil også styrke vores familievejledningstilbud og sikre, at dette bliver brugt mere og bedre, samt styrke tilsynsføringen og diverse støtteforanstaltninger.

Vi har også brug for at skabe bedre overblik over de forskellige tilbud og handlemuligheder vi har for at hjælpe vores borgere. Vi vil fokusere på øget oplysning og information, samt arbejde for mere fleksibilitet i måden, vi hjælper borgerne på. Her er det altafgørende at vi styrker det tværgående samarbejde mellem kommune, sundhedsvæsen, politi og andre centrale aktører, så borgerne kan blive tilbudt den rette støtte, vejledning og behandling på tværs af institutioner.

Væresteder og støttetilbud til sårbare borgere

Borgere, der er i socialt udsatte positioner som følge af vold, overgreb, hjemløshed eller andre udfordringer, skal have mulighed for at søge beskyttelse og hjælp fra kommunen. Det indebærer både råd og vejledning, men også tilbud i form af trygge fysiske rammer.

Et trygt sted at sove, er et af menneskets mest basale behov, som har stor betydning for vores folkesundhed. Vi vil derfor arbejde for, at der er væresteder og midlertidige overnatningssteder til borgere i udsatte positioner og med særlige behov. Der er brug for flere steder, der kan anvendes i forbindelse med episoder i hjemmet. Der findes også eksempler på, at hjemløse borgere begår kriminalitet, med henblik på at få overnatningsmulighed på anstalten. Snart får kommunen sit første herberg, som forventes at afhjælpe en del af problemet.

Vi vil også arbejde for at alle byer i kommunen får væresteder til handicappede og gode handicapfaciliteter. Vi ønsker også, at de ældre kan blive boende i eget hjem så længe som de ønsker. Derfor vil vi styrke vores støttemuligheder gennem hjemmepleje og tilbud i dagcentre. Vi må også arbejde for, at der etableres gode ældreboliger, og undersøge, om private boliger kan optimeres til gangbesværede. Vi vil gå i dialog med boligselskabet INI og samarbejde om, at der etableres passende boliger til handicappede, ældre og gangbesværede.

Misbrug og hjemløshed blandt unge og voksne er et stigende problem i kommunen, med en række negative afledte effekter til følge, heriblandt psykisk sygdom og økonomiske vanskeligheder. Der mangler i dag behandlingstilbud til voksne med udfordringer, hvorfor vi vil udarbejde en voksenpolitik, så vi i højere grad kan tage hånd om de sårbare borgere gennem forebyggende arbejde og vejledningstilbud.

Fremme fysisk og mental sundhed

I dagens Grønland er der store folkesundhedsudfordringer, som blandt andet ses som en øget forekomst af livsstilssygdomme og svær overvægt. Der er også udfordringer med den mentale sundhed, hvilket kommer til udtryk i det høje antal af selvmord. Behandlingen varetages primært gennem sygehusvæsenet, men som kommune kan vi også støtte disse borgere gennem forebyggende tiltag og øget information.

Vi vil eksempelvis tilbyde hjælp til selvhjælp, ved at skabe gode forudsætninger for at borgerne kan organisere sig i selvhjælpsgrupper. Vi kan udlåne lokale og hjælpe med opstart og organisering, så eksempelvis selvmordstruede, kræftramte, overgrebsofre eller andre med behov kan skabe gode rammer for at mødes og støtte hinanden.

Vi vil mindske ulighed i sundhed. Dette arbejde afhænger i høj grad af et styrket samarbejde med sundhedsvæsenet. Det kræver dels mere oplysning og dels flere behandlingstilbud til personer med livsstilsudfordringer, såsom overvægt og rygning.

Vi vil støtte op om Grønlands Idrætsforbunds målsætning om, at Grønland skal blive verdens mest fysisk aktive land inden 2030. Det vil vi blandt andet gøre ved at støtte op om foreningslivet og aftenskoletilbud, samt arbejde for bedre idrætsfaciliteter i kommunen.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- At understøtte udlæg af egnede arealer til nødboliger, krisecentre og socialboliger
- At undersøge de eksisterende idrætsfaciliteters tilstand og afdække behov for nye anlæg

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Udarbejdelse af rammer og handleplaner for kommende herberg
- Samarbejde med boligselskabet INI om at sikre tilstrækkeligt med ældreboliger og socialboliger
- Styrkelse af samarbejde og arbejdsgange mellem kommune, sundhedsvæsen, politi og øvrige behandlingstilbud
- Udarbejdelse af en voksenpolitik, med henblik på at forebygge misbrugsproblemer og hjemløshed
- Optimering af de fysiske rammer i borgerservicecentre, så det bliver mere borger- og handicapvenligt
- Udarbejdelse af strategier inden for de forskellige sociale områder

4 GODE BESKÆFTIGELSESMULIGHEDER

Uddannelse og arbejde er nogle af grundstenene for at kunne etablere et trygt liv med en stabil indkomst. Som kommune skal vi være med til at sikre, at vores borgere har gode forudsætninger for at komme i beskæftigelse. En stor del af arbejdspladserne i kommunen er offentlige. Vi skal sikre, at de offentlige funktioner varetages af kvalificeret arbejdskraft, så vi løser vores opgaver ansvarligt og godt. Vi vil opkvalificere vores arbejdsstyrke og arbejde for, at flere borgere kommer i beskæftigelse.

Rekrutterings- og fastholdelsesstrategi

Avannaata Kommunua er Nordgrønlands største offentlige virksomhed og vi driver de offentlige servicefunktioner, såsom dagtilbud, skoler og plejecentre. Det er vigtigt, at disse stillinger besættes af kompetente medarbejdere.

I Ilulissat har vi for første gang i flere år besat alle lærer- og pædagogstillinger med uddannet personale. Denne udvikling skal fortsætte længere op i kommunen, hvor det kan være svært at rekruttere personale. Vi er udfordret af, at vi, med undtagelse af Social Pædagogisk Seminarium i Ilulissat, ikke har ungdomsuddannelser eller videregående uddannelser i kommunen og der ses en tendens til, at de unge, der rejser væk for at uddanne sig, ikke vender tilbage efter endt uddannelse.

Vi vil derfor udarbejde en strategi for, hvordan vi kan rekruttere og fastholde kvalificeret arbejdskraft i hele kommunen. Vi vil arbejde for, at vores kommune bliver et attraktivt sted at bo og arbejde. Det indebærer blandt andet flere og bedre personaleboliger, gode oplærings- og introforløb til nye medarbejdere samt tilbud om kurser og opkvalificering.

Færre langtidsledige og førtidspensionister

Antallet af førtidspensionister stiger. Det skyldes blandt andet, at mange af kommunens borgere er beskæftiget i hårdt fysisk arbejde og derfor bliver tidligt nedslidte. Andre årsager til ledighed er sociale og psykiske problemer, misbrugsudfordringer, handicap samt en stigende tendens til længerevarende sygdom.

Vi vil vende udviklingen og nedbringe antallet af førtidspensionister med 30%. Det betyder blandt andet, at vores kommune skal være den førende institution inden for revalideringstilbud. Det kræver, at vi etablerer et godt samarbejde med de private såvel som offentlige virksomheder om at tilbyde arbejdsprøvning til langtidsledige og førtidspensionsansøgere, eksempelvis som små deltidsjobs med særlige hensyn, så også de sårbare borgere kan være med.

Derudover skal kommunens vejlednings- og motivationsforløb være mere effektive, så flere kommer i beskæftigelse. Derfor vil vi afprøve længerevarende forløb, så der er mere tid til at finde frem til de lediges ressourcer og udvikle deres arbejdsevne. I forlængelse heraf vil vi undersøge muligheden for at oprette mentorordninger, så flere langtidsledige og ansøgere til førtidspension kan få hensigtsmæssige støtte og vejledning frem mod nyt job eller afklaring på pensionsansøgningen.

Målrettet ungeindsats

For mange af kommunens unge er hverken i uddannelse eller arbejde, men uden at være registreret som arbejdsledige. Det kan være svært at målrette indsatserne, når de står uden for systemet. Vi vil derfor kortlægge og afklare, hvad der ligger til grund, når unge i kommunen ikke er i beskæftigelse. Med mere viden kan vi fokusere vores indsatser og lave forebyggende arbejde og hjælpe dem i gang med uddannelse eller beskæftigelse, så de kan få en god start på voksenthilværelsen.

Vi vil arbejde for, at der etableres flere arbejdspladser for unge, og at flere deltager i de ikke-boglige forløb på Majoriaq. Det giver dem de grundlæggende forudsætninger for at kunne komme videre i uddannelse. Opsøgende arbejde, job- og uddannelsesmesser i kommunen samt oplysningskampagner kan være med til at vise de unge vejen til mulighederne.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- Udlæg af arealer til ungdoms- og kollegieboliger i nærhed til uddannelsesinstitutionerne
- At skabe attraktive personaleboliger som en integreret del af de nye boligområder

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Kortlægning af årsagerne til ledighed blandt unge og gennemførelse af målrettede indsatser.
- Samarbejde med private virksomheder om revalideringspladser og deltidsjobs
- Udarbejdelse af rekrutterings- og fastholdelsesstrategi for kommunens virksomhed
- Fokuseret indsats for vejlednings- og motivationsforløb for langtidsledige
- Analyse og kortlægning af årsager til førtidspensionsansøgninger

5 ANSVARLIG TURISMEUDVIKLING

Takket være vores unikke natur og nordgrønlandske kultur er Avannaata Kommunia blevet landets førende turismeregion, og med den kommende atlantlufthavn i Ilulissat er der store udviklingspotentialer i sigte for turisterhvervet. Vi vil fastholde og styrke vores position som turistdestination, men samtidig undgå, at den stigende vækst sker på bekostning af vores naturressourcer og lokalsamfund. Vores destination skal være kendetegnet af bæredygtig turisme med fokus på etisk ansvarlige rejser, naturbeskyttelse og oplevelser med respekt for den sociale og kulturelle identitet i Nordgrønland.

Sæsonudvidelse og nye destinationer

Sommeren er højsæson for turisme i vores kommune, hvilket medfører periodevise kapacitetsudfordringer på hoteller og restauranter samt et øget pres på vores infrastruktur. Den korte turistsæson betyder også, at turismeaktører har svært ved at drive helårserhverv.

Vi vil undersøge, hvordan vi i højere grad kan fordele de besøgende over hele året, så turismeaktørerne bedre kan imødekomme gæsternes behov for overnatning og oplevelser, mindske presset på enkelte lokalsamfund samt opretholde turisterhvervets aktiviteter året rundt.

Det vil vi bl.a. understøtte ved at skabe større incitament for, at turisterne bevæger sig længere nord på og får besøgt flere af vores byer og bygder, så turismen også kan være med til at styrke de små bosteder og samtidig tage presset af hoveddestinationen, Ilulissat. Her må vi lave en analyse og kortlægning af, hvilke bosteder, der har størst oplevelsespotentialer i form af kulturarv og naturseværdigheder, samt undersøge mulighederne for at omdanne bygninger til funktionelle overnatningsfaciliteter.

Vi vil sammen med Grønlands Selvstyre og andre interessenter også undersøge mulighederne for at regulere antallet og fordelingen af turister. Af værktøjer, som kan tages i anvendelse kan nævnes opkrævning af afgifter i forbindelse med krydstogtskibenes ankomst i sommerperioden, samt indførsel af en turistskat, der opkræves ved adgang til særlige naturområder eller hotelovernatninger, som man bl.a. har gjort det i Venedig og på Færøerne, hvor skatterne anvendes til naturpleje. Disse værktøjer ligger hos Selvstyret og er ikke et kommunal anliggende.

Natur-, kultur- og adventureturisme

Som kommune vil vi tilskynde til et større samarbejde mellem de lokale turistaktører, Visit Greenland og de regionale turistorganisationer. Vi ønsker, at aktørerne får bedre forudsætninger for at arbejde med bæredygtighed på en måde, hvor natur, kultur og økonomi er hinandens forudsætninger

Globalt opleves der en stigende interesse for natur, bæredygtighed og adgang til unikke kulturoplevelser, hvilket gør Nordgrønland til en attraktiv feriedestination.

Vores storslåede natur er den primære attraktion og har stor værdi for både turister og lokalbefolkningen. Derfor skal vi arbejde for, at naturen gøres tilgængelig uden at lide overlast. UNESCO-området er et godt eksempel på, hvordan turistudviklingen er blevet tænkt ind i planlægningen af det åbne land med respekt for naturen. Vi vil sikre, at den fortsatte turismeudvikling sker på baggrund af bæredygtige og ansvarlige beslutninger i planlægningen af det åbne land. Vi ser et uudnyttet potentiale for unikke

vinteroplevelser som eksempelvis Dark Sky turisme. Her kan realiseringen af et kommende Nordlyscenter i Ilulissat være med til at skabe nye muligheder for vinterturisme. Fiskeri og jagt er andre særlige nordgrønlandske oplevelser, der kan åbne markedet for adventureturisme i sensommer og efterårsperioden.

Den fremtidige udvikling af vores turisme skal fokusere på de stedbundne potentialer og understøtte lokale initiativer. I de nordlige egne eksisterer der helt unikke traditioner for slædehundekørsel og qajaq, som ikke kan opleves andre steder. Vi vil arbejde for, at flere besøgende oplever vores særlige kultur, så turismen dermed kan være medvirkende til at støtte op om de små bosteder og lokale aktører.

Som kommune kan vi være med til at styrke Avannaata som turistregion, blandt andet gennem øget markedsføring af vores destinationer, hvilket kræver et tværgående samarbejde mellem borgere, museer og turisterhverv. Vi vil udvikle en kommunal turistinformation centralt beliggende i Ilulissat, som kan understøtte de forskellige turistoperatørers virksomheder og bidrage til øget synlighed og overblik over de mange oplevelser i kommunen.

Infrastruktur og miljøpåvirkning

Med den kommende atlantlufthavn kan Ilulissat potentielt blive den primære adgang til destinationer nord for polarcirklen, og det forventes, at lufthavnen vil medvirke til at forbedre tilgængeligheden i hele kommunen, som følge af større regularitet på både indenrigs- og atlantflyvninger, samt billigere billetter.

Vi skal derfor sikre, at vi kan imødekomme en stigning i turismen, primært i Ilulissat, men også i andre dele af kommunen. Det betyder, at infrastrukturen og de fysiske rammer, såsom vejnet og havneanlæg, må opgraderes og udvides efter behov. Vi må også arbejde for at udlægge fornødne arealer til hoteller og tilknyttede erhverv med omtanke for naturen.

Det er også essentielt, at vi begrænser miljøpåvirkninger og forurening, som følge af den voksende turismesektor. Vi skal blandt andet undgå henkastet affald, hvorfor vi må sørge for at der er tilstrækkeligt med offentlige skraldespande, samt undersøge muligheden for offentlige toiletter.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- At afdække behov for udlæg af turismerelaterede arealer, herunder udlægge tilstrækkelige, velbeliggende arealer til hotelformål med omtanke for natur og lokalsamfund
- Sikre tilgængelighed og mobilitet i hele kommunen
- At indtænke turisme i planlægningen af det åbne land
- At muliggøre forsyningsinfrastruktur i forbindelse med udvikling af nye destinationer, herunder bedre anløbsfaciliteter i bygderne

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Styrkelse af samarbejdet mellem kommune, turistaktører, Visit Greenland, regionale DMO'er og lokalsamfundene
- Udvikling og markedsføring af turistdestinationer flere steder i kommunen.
- At skabe muligheder for bæredygtige turismeinitiativer

6 LOKAL ERHVERVSFREMME

Erhvervslivet danner grundlag for kommunens økonomiske vækst, og er dermed også forudsætningen for, at vi kan opretholde og udvikle vores kommune til at være et attraktivt sted at bo og leve for vores borgere. Det er derfor vigtigt, at vi gennem planlægningen er med til at sikre gode betingelser for erhvervslivet. Den kommende lufthavn i Ilulissat åbner op for nye, spændende muligheder for erhvervslivet i hele kommunen og vi må sørge for at planlægningen bidrager til det størst mulige udbytte.

Bæredygtigt fiskeri

Fiskeriet er et hovederhverv i vores kommune, og bidrager både til vores økonomiske vækst samt beskæftigelse til flere end 30% af vores arbejdsstyrke. Vi vil fortsat være den førende kommune inden for fiskeri. Derfor vil vi skabe gode vilkår for fiskeriet ved at sikre tilstrækkelige faciliteter på land i forbindelse med havnene, herunder det fornødne udstyr og maskiner.

Samtidig bør der også arbejdes for at fiskeriet forvaltes mere forsvarligt og bæredygtigt, således at vi opretholder vores sunde økosystemer. I dag bidrager fiskeriet til meget affald. Vi vil gå i dialog med de lokale producenter om at åbne op for nye erhvervsmuligheder og bedre ressourceudnyttelse. Fiskeskind kan eksempelvis forarbejdes til fiskeskindslæder, som er et materiale, der kan bruges til fremstilling af tasker, sko og lignende.

Hvis forarbejdningen i højere grad kan ske inden for kommunens grænser, vil det give større udbytte for alle.

En udfordring ved fiskeriet, der gælder for hele kommunen, er de mange tabte fiskeredskaber på havbunden. Det har både konsekvenser for fiskernes virksomhed samt for havmiljøet, da fiskeredskaberne forårsager spøgelsesfiskeri.

Vi vil bidrage til at havbundene renses for langliner og garn, gennem samarbejde med fiskeriforeninger og andre relevante aktører. Vi vil også undersøge, hvordan vi kan undgå tabte fiskeredskaber i fremtiden, eksempelvis gennem øget oplysning om at man skal registrere sine garn, samt ved eventuelt at indføre tiltag, hvor kommunen honorerer fiskere for indhaling af tabte fiskeredskaber.

Derudover må vi også tilpasse og opdatere de kommunale vedtægter for fiskeri, så det fremmer bæredygtighed, samt undersøge, om der kan findes mere bæredygtige metoder til hvalfangst.

Muliggøre nye markeder

Den kommende lufthavn vil åbne muligheder for nye eksportmarkeder, som eksempelvis salg af frisk fisk til restauranter over Atlanten. Det kan også åbne et større marked for de små erhvervsdrivende, som sælger husflid, og på den måde kan vi udbrede kendskabet til grønlandsk kultur.

Is og vand fra gletsjerne er ligeledes en mulig eksportvare, da der er et stort globalt marked for drikkevand på flaske, og vi kan være med til at synliggøre potentialerne og imødekomme nye virksomheder.

Hvis der kommer flyafgange til nye destinationer, som eksempelvis USA, vil det også være muligt at få adgang til nye produkter, som kan sælges her i byen. Vi vil støtte op om de nye markeder.

I vores kommune har vi mange naturressourcer, som kan anvendes i erhvervsudviklingen. Der er eksempelvis et stort uudnyttet potentiale i udvinding af mineralske råstoffer i vores kommune. Vi vil gøre det attraktivt for internationale aktører at drive minevirksomhed i Avannaata Kommunia, men samtidig skal vi også stille krav og sikre, at udviklingen sker med bæredygtig omtanke for miljø, natur og lokalbefolkning.

Støtte til små erhvervsdrivende

Vi vil arbejde for at støtte de små lokale erhvervsdrivende. Derfor vil vi tilbyde råd og vejledning til nye erhvervsdrivende og iværksættere. E-handel kan eksempelvis bidrage til at udvide sæsonen for de små virksomheder, der sælger husflidskunst og andre lokale produkter.

Derudover kan vi sikre erhvervslivet gode betinger ved at udlægge nye erhvervsområder, hvor erhvervet ikke kommer i miljøkonflikt med følsomme anvendelser såsom boliger.

Det kan også være nødvendigt at udflytte nogle af de eksisterende arealer, så arealerne udnyttes optimalt og så der skabes bedre udviklingsmuligheder.

Der skal ligeledes arbejdes for god infrastruktur til erhvervslivet, så det bliver let tilgængeligt at få forsyning af gods og varer. Det betyder blandt andet, at vi skal sikre gode havnefaciliteter på land.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- At arealer til tunge erhverv udlægges med omtanke for miljø og boliger
- At forbedre havnefaciliteter på land til fordel for fiskeriet
- At arbejde for gode infrastrukturelle forhold

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Dialog med virksomhederne og andre myndigheder om deres arealbehov samt vækstmuligheder
- At understøtte nye markeder og muligheder for erhvervsudvikling
- Dialog med erhvervslivet om at drift og udvikling skal ske med omtanke for miljøet på både land og i havet

7 BOSÆTNING, BYMILJØER OG GODE BOLIGER

En bæredygtig udvikling af kommunens bosteder kræver et langsigtet perspektiv og en bred tilgang, hvor vi skaber gode leve- og bovilkår for mennesker uden at gå på kompromis med hverken miljøet eller naturen. Samtidig er bæredygtig planlægning også kendetegnet ved økonomisk ansvarlighed, hvilket betyder, at vi må prioritere vores indsatser og forholde os pragmatisk til bosætningstendenser og den demografiske udvikling. Da vores byer og bygder står over for meget forskellige udfordringer, vil udviklingen i høj grad afhænge af de lokale forudsætninger og potentialer. Den fremtidige planlægning vil fokusere på fortætning, øget trafikssikkerhed, velfungerende boligområder og plads til livet mellem husene.

Generelle principper for planlægning

I hele kommunen skal den fysiske planlægning ske med et langsigtet perspektiv, så vi kan imødekomme de demografiske udviklingstendenser og fremtidige behov. Vi kan se, at den gennemsnitlige husstandsstørrelse i kommunen er faldende, mens den ældre befolkningsgruppe vil vokse gevaldigt i de kommende år. Derfor må vi i planlægningen tage højde for et stigende behov for boliger til enlige og par uden børn.

Der er alle steder udfordringer med vedligehold af boligmassen, hvilket betyder at mange bygninger har en kortere levetid end forventet. I samarbejde med INI ønsker vi derfor at udarbejde en vedligeholdelsesplan for de kommunale og selvstyrejede boliger, så vi kan bevare funktionsdygtigheden i længere tid.

I forbindelse med nyt byggeri vil vi også prioritere løsninger, der er nemme at vedligeholde og stille krav til at slidstærke materialer, såsom træ, anvendes som beklædning. Det vil også være nødvendigt at stille krav til, at nyt byggeri i højere grad udformes med bæredygtige materialer, og at der bygges med omtanke for miljøet, så vi sikrer effektiv energiudnyttelse.

Vi må også sikre, at de tunge erhverv placeres i behørig afstand til boligområderne, så det ikke medfører miljøpåvirkninger til gene for borgere og byliv. I Ilulissat ønsker vi også på længere sigt at flytte de eksisterende tunge erhverv længere væk fra bymidten.

Udviklingsplaner for byerne

Vi skal sørge for, at levestandarden i byerne følger med tiden og at planlægningen svarer på fremtidens demografiske behov.

I Ilulissat vil de afledte effekter af lufthavnsinvesteringerne blandt andet betyde mange nye arbejdspladser og dermed et øget behov for boliger. Derfor har vi udarbejdet en udviklingsplan for Ilulissat Nord, med konkrete planer for, hvordan Nordre næs og den nordlige del af Ilulissat skal byggemodnes og udvikles, med attraktive arealer til boliger, erhverv samt kultur- og fritidsfaciliteter. Vi vil arbejde for, at der opnås et varieret udbud af boliger. 38% af Ilulissats borgere bor alene, hvilket tyder på, at der vil være en stigende efterspørgsel efter mindre boliger. Første skridt er at udnytte de eksisterende arealer, og finde alternativer til den nuværende drikkevandssø, så vandspærrezonen kan rykkes. Vi vil også arbejde for at opgradere vejnettet med en ny lufthavnsvej, og dermed øge fremkommeligheden og sammenhængen mellem bydelene.

Vi ønsker at udvikle levende by- og boligområder, hvor boliger, centerfunktioner og serviceerhverv i samspil danner grobund for dynamiske kvarterer og bidrager til det gode liv. Byens forsømte eller tomme rum bør så vidt muligt aktiveres for at skabe dynamik og tryk, gennem midlertidige aktiviteter, legepladser og mødesteder. Vi må også friholde arealer til stier og fortove, som kan forbinde bydelene, forbedre trafikssikkerheden for fodgængere og cyklister, samt øge sundheden. Vi skal også indtænke friholdte arealer til hundepladser i den fremtidige planlægning, så disse bliver lettilgængelige, med omtanke for risiko for vådområder og støjgener.

Vi bør også udvikle en arkitekturpolitik, der kan skabe sammenhæng og sætte rammer for udformning af det fysiske miljø og bidrage til udvikling af en mangfoldig by. Vores kulturarv, herunder fredede og bevaringsværdige bygninger, bør også indgå som en del af arkitekturpolitikken.

I Uummannaq, Upernavik og Qaanaaq bør udviklingen så vidt muligt baseres på fortætning af den eksisterende bygningsmasse. Vi må skabe gode forudsætninger for erhvervslivet samt skabe gode muligheder for fritids- og foreningslivet, ved at udvikle pladser og rum til fælles aktiviteter. Det kræver en kortlægning af, hvilke funktionstømte bygninger, der har potentiale til at blive genanvendt til nye formål.

I forbindelse med byggemodning af nye bydele, skal vi samarbejde med Nukissiorfiit og Selvstyret. I Uummannaq og Upernavik vil udviklingen af de nye bydele primært ske nordvest for byerne, og i Upernavik er vi i gang med at bygge en ny vej, der kan forbinde det nye område til den eksisterende by. I Qaanaaq skal vi undersøge, hvor og hvordan vi bedst kan bygge, da der ikke er noget fast fjeld.

Vi vil arbejde for at højne boligstandarden, især nordpå, hvor der ofte bor mange mennesker i små og usunde boliger, på grund af misvedligehold. Vi vil arbejde for at istandsætte dele af den eksisterende boligmasse, hvor det er muligt, og sikre, at størrelsen på kommende boliger matcher borgernes behov.

Udviklingsplaner for bygderne

Vi vil opretholde det gode liv i bygderne. Derfor ønsker vi at analysere og kortlægge lokalsamfundene udfordringer og potentialer, med henblik på at udarbejde en langsigtet plan, som kan hjælpe med at prioritere indsatser og midler, og forbedre det fysiske miljø i bygderne.

I bygderne er det i høj grad erhvervslivet, der danner grundlag for bosætningen. Derfor er det nødvendigt at vores fysiske planlægning er fleksibel, så vi skaber gode forudsætninger for fangst og fiskeri. Mange bygder døjer med dårlige veje og havneforhold. Vi vil arbejde for at forbedre infrastrukturen og forsyningsmulighederne, da det er essentielt for at have et velfungerende erhvervs- såvel som privatliv.

Flere steder er der mange funktionstømte og nedslidte bygninger på ellers attraktive grunde, hvilket påvirker livskvaliteten samt oplevelsen af det fysiske miljø negativt. Vi vil derfor udarbejde en strategi for, hvordan vi kan genanvende de gode byggegrunde og forskønne bygderne, herunder udarbejdelse af saneringsplaner for de enkelte bygder.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- At udlæg af nye arealer til boliger og erhverv skal ske med omtanke for lokalsamfundet og miljøet samt med omtanke for lokalsamfundets unikke kvaliteter og kulturhistorie
- At skabe levende bymiljøer med blandede funktioner og gode udearealer og aktiviteter
- At udbygge de grønne kiler i bostederne til sammenhængende og trafikssikre grønne forbindelser
- At arealressourcer udnyttes med omtanke og at fortætning skal ske, hvor det bidrager positivt
- Indarbejdelse af udviklingsplan for Ilulissat Nord i kommuneplanen
- Udviklingsplaner for de tre byer
- Udviklingsplaner for bygderne

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Byggemodningsfinansiering
- Udarbejdelse af arkitekturpolitik
- Strategi for byforskønnelse og genanvendelse af byggegrunde
- Samarbejde med Nukissiorfiit om implementering og dialog om udvikling af Nukissiorfiit's strategiske indsatsområder

8 ADGANG TIL VAND OG SANITET

Avannaata Kommunua ønsker, at borgerne har adgang til rent vand og gode sanitetsforhold. Derfor vil vi samarbejde med Nukissioitiit om at forbedre borgenens adgang til vandforsyning om at skabe gode sanitetsforhold. Det er et vanskeligt område, som kræver langsigtet planlægning for både boliger, erhverv og infrastrukturanlæg med berøring til folkesundheden. Vi vil derfor udarbejde en plan for forbedring af adgangen til vand og sanitære forhold i byer og bygder.

Adgang til vand

Forsyningen med helårsvand varierer i kommunens fire byer. Vi vil samarbejde med Naalakkersuisut om en tilstrækkelig vandforsyning med ensartet, høj kvalitet til drikkevand.

I bygderne er der ikke direkte forsyning med helårsvand i den enkelte bolig. Borgerne henter alt vand ved et taphus med enkelte undtagelser, hvor der om sommeren er forsyning via slanger fra taphuset til den enkelte bolig (sommervand). Vi vil samarbejde med Naalakkersuisut om en tilstrækkelig vandforsyning med høj kvalitet til drikkevand og et tilstrækkeligt antal taphuse, så borgerne får nem adgang til vand. Vi vil desuden samarbejde med Naalakkersuisut for at få undersøgt muligheden for at rense havvand, der hvor vand er en begrænset ressource.

Det er desuden vigtigt, at vi i byer og bygder arbejder med at beskytte vandsøerne mod forurening, så der ikke foregår belastning fra brugen af omgivelserne.

Sanitære forhold

For at forbedre sanitetsforholdene både i hjemmet og på arbejdspladserne, vil vi samarbejde med Naalakkersuisut om og bidrage til at få udviklet et arktisk toilet, hvor det ikke er muligt og hensigtsmæssigt at installere vandskylende toiletter. Dette er særligt aktuelt i bygderne og det åbne land, men det er også relevant i flere ældre boligkvarterer, hvor der ikke er etableret et kloaknet.

På den måde vil vi arbejde for, at boligmassen får mulighed for installation med tidssvarende toiletter til at fremme det sanitære niveau. Vi vil arbejde for at finde nye toiletløsninger som f.eks. forbrændingstoiletter og andre typer af bæredygtige toiletter. Sådanne løsninger kan i første omgang installeres ved nybyggeri og ved renoveringsprojekter og være model for de private boliger.

Vi vil også arbejde på, at kommunens arbejdspladser får gode sanitære forhold omkring alle arbejdsfunktioner. Der skal være adgang til bad, toilet og vask af arbejdstøj for de kommunale medarbejdere, som arbejder med fysisk krævende arbejde.

Vi vil arbejde for gode kloaknet og andre spildevandsforhold, så de sanitære forhold i naturen, by- og bygdeområderne er sunde.

Vi vil også arbejde for, at der udvikles moderne hygiejneløsninger i både by og bygd, så folkesundheden højnes og sygdomme som f.eks. Corona, Aids, Tuberkulose og Hepatitis B bekæmpes. Dette vil vi gøre ved at arbejde for, at der sunde boliger til alle og ved at samarbejde med Sundhedsvæsenet om oplysning og information. Sådanne løsninger kan i første omgang installeres i de kommunale bygninger og være model for de private boliger.

Vand, Sanitet og Infrastruktur

Vi er ved at lave spildevandsplaner for alle kommunens byer og bygder. Vi har registreret de eksisterende kloakledninger, kloakudløb, natrenovation og øvrige spildevandsforhold, som vil blive anvendt i planlægningen af fremtidige sanitetsforhold.

Vi vil i samarbejde med Naalakkersuisut arbejde på at lave Planer for miljøet (recipientplaner), hvor det undersøges, hvordan spildevandet påvirker havene, elvene og søerne, så disse vandmiljøer påvirkes mindst muligt.

Vi vil se på vejnettet, så bygderne får færdselsnet, som er egnet til trafik både til afhentning af vand ved taphusene og transport af affald.

Vi vil samarbejde med Naalakkersuisut om, at der findes en løsning på at sikre en tilstrækkelig vandforsyning i Ilulissat, Upernavik, Uummannaq, og de øvrige bosteder, så de er mulighed for byudvikling.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- Trafikplanlægning i byerne og bygderne, der sikrer god tilgængelighed til vandforsyning (taphuse)
- Affalds-, miljø- og spildevandsplanlægning for byerne, bygderne og det åbne land, så gode sanitetsforhold fremmes
- Indarbejdelse af bestemmelser til fremme af gode og sunde sanitetsforhold

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Affalds-, miljø- og spildevandsplaner
- Trafikplaner
- I det nationale sektorplanarbejde skal kommunen aktivt bidrage med input i alle planer, som påvirker vandforsynings- og sanitetsområdet

9 AFFALDSHÅNDTERING OG MILJØ

I hele Grønland står man over for store udfordringer på miljø og affaldsområdet. Der produceres mere affald, både på grund af et stigende privatforbrug, men også på grund af en voksende anlægssektor. I øjeblikket håndteres affaldet ikke hensigtsmæssigt, hvilket har negative konsekvenser for vores miljø, natur, dyreliv og befolkningens sundhed. Som kommune er det vores opgave, at håndtere affaldet således, at det ikke er til skade for miljøet. Vi må derfor lægge en stor indsats i at finde langsigtede og bæredygtige løsninger for vores affaldshåndtering.

Øget genanvendelse i byerne

Selvom vi i de seneste år er blevet bedre til at sortere og afprøve forskellige løsninger for pakning og udskibning af genanvendeligt materiel, er det stadig kun cirka 2% af kommunens samlede affaldsmængde, der i dag udskibes til genanvendelse. Størstedelen af vores affald bortskaffes stadig gennem afbrænding og deponi.

Vi vil gå forrest og ændre vores tilgang til affald, som i højere grad skal ses som en ressource. Vi vil stadig være nødt til at afbrænde dele af vores affald, men i byerne vil vi arbejde for en mere bæredygtig håndtering, hvor vi fokuserer på genbrug og genanvendelse, og udnytter affaldets fulde potentiale.

I alle byerne vil vi udvikle sorteringssystemet, så en større andel af vores affald kan blive udnyttet og genanvendt. Vi vil sortere plast, glas, metal/jern og pap/papir, samt fokusere på øget frasortering af farligt affald. Vi vil desuden undersøge muligheden for at udvikle et centralt affalds- og ressourcecenter i Ilulissat, hvor vi finder nye løsninger for genbrug og genanvendelse og gør det lettere for borgerne at aflevere deres genanvendelige affald.

Vi vil også udarbejde en grøn indkøbspolitik for de kommunale institutioner, så de offentlige indkøb i højere grad foretages med omtanke for miljø og ressourcer.

Handleplaner for byggerne

I kommunen har vi særlige infrastrukturelle udfordringer grundet de store afstande, mange bosteder og begrænsede havnefaciliteter, hvilket giver store udfordringer for affaldshåndtering i byggerne.

Forbrændingsanlæggene i byggerne er nedslidte eller ikke funktionsdygtige, og har ikke kapacitet til at håndtere de mængder affald, der produceres i dag. Derudover medfører afbrændingerne høje emissioner af skadelige stoffer. Derfor skal vi prioritere at anskaffe nye anlæg, der lever op til de aktuelle standarder på miljøområdet.

Vi vil udarbejde lokale handleplaner med fokus på at finde lokale løsninger for miljørigtig håndtering af affald i byggerne. Det er essentielt, at de lokale aktører og virksomheder inddrages i processen, så de kan være med til at finde bæredygtige og håndgribelige løsninger for afskaffelse. Der må rettes særlig opmærksomhed på bortskaffelse af natrenovation og finde løsninger, der kan tilpasses både sommer- og vinterhalvåret, da årstiderne giver forskellige udfordringer og dermed forudsætninger for bortskaffelse af affald.

Det er også nødvendigt at opgradere vejforholdene til dumpe og forbrændingsanlæg, og sikre at nye anlæg placeres væk fra boligområderne.

Oplysning og information

Affald er ikke kun et kommunalt anliggende, hvorfor vi må opfordre både borgere og erhvervsliv til at tage del i at holde vores bosteder rene og beskytte vores natur.

En stor del af kommunens affald stammer fra erhvervslivet, som er i vækst. Vi vil stille større krav til virksomhedernes håndtering af affald, og styrke samarbejdet med erhvervslivet, for i fællesskab at finde bæredygtige løsninger.

I dag er der store udfordringer med henkastet affald i naturen, hvilket går ud over vores dyreliv, både på land og i havene. Samtidig bliver modtagestationerne ikke brugt tilstrækkeligt af borgerne, hvilket betyder at det farlige affald ikke bliver sorteret fra i tilstrækkelig grad. Vi vil derfor lægge en stor indsats i at informere og oplyse borgere om affaldshåndtering og miljø, samt øge brugervenligheden, så det bliver lettere at sortere korrekt og opnå en miljøvenlig adfærd.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- Udvikling af miljøvenlig affaldshåndtering i byer og bygger
- Undersøgelser af muligheder for placering af nyt dumpareal i Ilulissat
- Udvikling af et centralt affaldscenter i Ilulissat.
- Indtænkning af affaldsløsninger og oplagsarealer i nye områder
- Udvikling af bosteder ud fra miljømæssige hensyn

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Information om påvirkninger af miljøet
- Kommunal, grøn indkøbspolitik
- Dialog med erhvervslivet

10 KLIMA-TILPASNING

Global opvarmning medfører forandringer i klimaet over hele verden, og ikke mindst i Grønland, hvor ændringerne tydeligt kan ses og mærkes. Temperaturer samt nedbørsmængden vil stige, og udbredelsen af havis vil reduceres, hvilket blandt andet har betydning for vores natur- og dyreliv, infrastruktur og erhverv. Vi må både gøre en indsats for at mindske påvirkningen af klimaet, men først og fremmest skal vi øge kapaciteten til at kunne modstå øgede vandmængder og planlægge anderledes for at undgå skader på det byggede miljø.

Kortlægning af risici

Der er flere risici forbundet med klimaforandringer. Det vurderes blandt andet, at vandstandene globalt vil stige de kommende år som følge af smeltende gletsjere og iskapper. I takt med at vandstandene stiger, øges risikoen for stormfloder også. I den fremtidige planlægning af anlægsprojekter og byggeri, er det derfor vigtigt, at vi overvejer placeringen af nyanlæg omhyggeligt. Vi vil også lave risikovurderinger i forbindelse med kystnært byggeri, kortlægge risici for oversvømmelse og erosion og lave beredskabsplaner i tilfælde af naturkatastrofer.

Modstandsdygtige løsninger

Forskningen viser, at temperaturerne stiger, hvilket også betyder, at antallet af dage med temperaturer omkring frysepunktet sandsynligvis vil stige. Det kan være problematisk, fordi temperaturer, der svinger omkring frysepunktet kan medføre glatte veje og fortove. Vi skal derfor finde løsninger for bedre trafikssikkerhed i glat føre.

Hundeslædekørsel er ligeledes udfordret af frysepunktsdagene, da der kan dannes skorper af is på sneen, hvilket slider på slædehundenes poter. Også hundeslædekørsel på havis er udfordret, da udbredelsen af havis mindskes med årene og bliver mindre sikker at køre på. Vi skal derfor tænke innovativt og finde nye løsninger for at bevare den stærke tradition for hundeslæder i Nordgrønland.

Der har været en tydelig stigning i antallet af nedbørsdage de seneste år, og denne udvikling vil med al sandsynligvis fortsætte. Mere kraftigt og ekstremt nedbør vil belaste kloaknet, veje og grøfter, hvorfor vi skalarbejder for at optimere systemerne, så det kan håndtere de stigende vandmasser.

Vi må også sikre os, at vores bebyggelser er modstandsdygtige over for det ændrede klima, både hvad angår valg af materialer og placeringer. En stor del af vores veje og byggeri er anlagt på permafrost, som fungerer som et hårdt og stabilt underlag. Undersøgelser viser, at permafrosten optør langt hurtigere end forventet som følge af global opvarmning. Det har konsekvenser for hus- og vejfundamenter, som vil få sætningsskader. Vi vil derfor vælge modstandsdygtige løsninger og anlægge på fast fjeld, når det er muligt.

Identificere og udnytte nye muligheder

Det varmere klima medfører ikke kun negative konsekvenser for kommunen, men også nye potentialer. De længere perioder med isfrit hav muliggør eksempelvis nye forsynings- og transportmuligheder, som kan være med til at udvikle vores erhverv og kommunens sammenhængskraft.

Det varmere klima betyder endvidere, at anlægssæsonen forlænges. Derfor vil vi løbende revidere vores årsplanlægning efter de nye forhold. Vi vil identificere potentialerne, så vi kan drage fordel af omstændigheder.

Verdensarvsområdet Ilulissat Isfjord er blevet et symbol på effekten af klimaforandringerne, grundet den tydelige tilbagetrækning af Sermeq Kujalleq. Det gør vores kommune til et interessant mål for forskning og formidling om klimaforandringer. Vi vil fortsat understøtte forskningsprojekter og vidensdeling om klimaforandringer, blandt andet gennem det kommende Isfjordscenter.

I Kommuneplanen skal der arbejdes med:

- At nye arealer udlægges med omtanke for stormflod og permafrost
- At fundamenter til huse og veje anlægges med omtanke for permafrost
- At materialer og byggeformer er modstandsdygtige over for klimaforandringer
- At planlægge slædespor med hensyn til klimaforandringer
- Opgradering af grøftesystemer til afledning af overfladevand og smeltevand

I sektorarbejdet skal der sættes fokus på:

- Beredskabsplaner for naturkatastrofer
- Identificere og understøtte nye klimarelaterede udviklingsmuligheder

KOMMUNENS UDVIKLING

Kommunens planlægning skal afspejle de demografiske tendenser. Således reflekterer vi over udviklingen i befolkningen størrelse, fordelingen af kvinder og mænd, aldersgrupper samt tendenser og udviklingsmønstre. Derfor præsenteres her kommunens nøgletal og den aktuelle demografiske udvikling.

Let faldende befolkningstal

Indbyggertallet i Avannaata Kommunia er siden 2012 faldet med ca. 200 personer svarende til en nedgang på knap 2%. Alle distrikter i Avannaata Kommunia har siden 2012 oplevet et faldende indbyggertal. Det største fald er sket i Upernavik (-1999).

Der kan ses en tendens til at indbyggerne flytter fra bygd til by. I dag bor 73% af kommunens indbyggere i byer, og 27% bor i bygder. Siden 2012 er indbyggertallet i bygderne faldet i alle fire distrikter, mens der i byerne Ilulissat og Uummannaq har været en befolkningstilvækst med 49 personer i Ilulissat og 127 personer i Uummannaq. Det må formodes, at stigningen i Uummannaq primært skyldes den midlertidige nedlukning af de nærliggende bygder Illorsuit og Nuugatsiaq, som følge af tsunamien i 2017. Upernavik har mistet 42 indbyggere, mens indbyggertallet i Qaanaaq er uændret.

Flere ældre og mænd

Siden 2012 har der været et fald i antallet af børn og unge. Pr. 1. januar 2020 er andelen af 0-16 årige størst i Qaanaaq (28%) og mindst i Uummannaq (22%). Omvendt er antallet af 25-64 årige og 65+ årige steget.

47% af kommunens indbyggere er kvinder og 53% mænd. Kønsfordelingen er nogenlunde ens i de fire distrikter. Qaanaaq by har den største andel af kvinder (50%) mens Qaanaaq bygder har den største andel af mænd (61%)

Flere husstande uden børn

Siden 2012 har der været et stort fald i antallet af husstandstypen par med børn, mens alle andre husstandstyper har været stigende. Særligt husstande uden børn, både enlige, par og husstande med flere end to voksne. Andelen af husstande uden børn er størst i Uummannaq hvor to af tre husstande er uden børn. Upernavik har den største andel af husstande med børn (45%).

Distrikterne Ilulissat og Qaanaaq har de største andele af enlige (38-39%) mens Upernavik har den laveste andel (25%).

Husstandsstørrelserne har været faldende fra 3,12 personer pr. husstand i 2000 til 2,75 i 2020. Alle distrikterne har haft fald i husstandsstørrelserne.

Fakta om kommunen

- Avannaata Kommunia har 4 byer og 21 bygder
- Der bor 10.726 indbyggere (2020)
- Kommunen dækker et areal på 522.700 km²

Nationaliteter

I 2020 er der bosat ca. 600 indbyggere i kommunen, som er født uden for Grønland. Det svarer til ca. 5.6% af befolkningen. Andelen af indbyggere, der er født uden for Grønland har været faldende fra 2003 til 2017, men siden da er andelen igen steget betydeligt, så den i 2020 er på niveau med, hvad den var tilbage i 2007. Andelen af indbyggere, der ikke er født i Grønland, er størst i Ilulissat (9,1%) og mindst i Upernavik (1,9%) samt Qaanaaq (2,1%).

Der findes ikke statsborgerskabstal på distrikts- eller kommuneniveau. For Grønland samlet set udgør filippinske og thailandske statsborgere den største andel af udenlandske borgere efter at disse grupper er steget betydeligt siden 2007.

Fremskrivning af indbyggertal

Den nyeste prognose fra Grønlands Statistik (udgivet juni 2020) viser, at indbyggertallet på landsplan forventes at falde med ca. 1.300 indbyggere. I Avannaata Kommunia forventes dog et stabilt eller svagt stigende indbyggertal. I 2030 forventes der at være betydeligt flere 65+ årige og færre i stort set alle andre aldersgrupper, særligt de 17-24 årige.

STATUSOVERSIGT FOR KOMMUNEPLANTILLÆG

Siden kommuneplanen blev vedtaget i december 2018 har kommunalbestyrelsen vedtaget en række tillæg til kommuneplanen. Nedenfor ses en oversigt over kommuneplantillæg, der er bekendtgjort som gældende eller igangsat siden vedtagelsen af kommuneplanen.

Bosteder	Plannavn	Bekendtgjort	Plannavn	Nr.
UPV	1600-B03	17.04.2019	Erhvervsområde Nordvest	1
ILU	1200-E05	18.06.2019	Sprængstofdepot	2
ILU	1200-C02	20.01.2020	Campusområdet	4
UKK	1505-C01	06.03.2020	Nyt kombihus	5
ILU	1200-C03	11.01.2020	Mathias Storch Skolen	6
NUS	1606-B01	14.08.2019	Havneområde	7
UMM	1500-B01	26.03.2020	Erhvervs- og havneområde	8
ILU	1200-C21	15.01.2020	Sermermiut Aqqutaa	10
UMM	1500-B02	14.01.2020	Ny Læmole	11
ILU	1200-A31	16.02.2018	Mittarfimmut Aqqutaa	17
003-K71 (QNQ)	1700-K71	23.02.2018	Hytte- og sommerhusområde	24
KLQ	1607-A01	29.08.2018	Boligområde Øst	44
UUM	1500-A12	01.02.2018	Ny bebyggelsesplan til boligområde A12	47
ILU	1200-C21	15.01.2020	Sermermiut aqqutaa	48
ILU	1200-C26	13.03.2018	Ny kunstgræs boldbane	54
ILU	1200-A12	22.01.2018	Boliger ved Nammaarfik	55
ILU	1200-A13	22.01.2018	Boliger ved Hafnarfjodur-ip Aqq.	56
ILU	1200-A32	16.02.2018	Boligområde syd for drikkevandssøen	57
ILU	1200-D02	10.04.2018	Hundeområde ved Mathias Storchip Aqqutaa og Sermermiut Aqqutaa	60
ILU	1200-E06	25.10.2018	Ny lufthavn	62
ILU	1200-E04	25.10.2018	Deponering af overskudsjord	64
ILU	1200-E05	18.06.2019	Sprængstofdepot	65
ILU	1200-C27	11.03.2019	Centerområde langs Elisabeth Thomensip Aqq.	67
UMM	1500-C06	13.02.2019	Centerområde ved Nallufimmut	68
ILU	1200-C17	12.02.2019	Ilulissat Bymidte – Kaaleeraq Poulsenip Aqq.	71
ILU	1200-A30	29.03.2019	Boligområde i Ilulissat nord	73
Bosteder	Plannavn	Offentliggjorte forslag	Plannavn	Nr.
QET	1707-A01, A02, B01, B02, C01, C02	11.06.2020	Udlægning af nye delområder til bolig, erhverv og centerområde i Qeqertat bygd	3
ILU	1200-B07	27.04.2020	Udvidelse af delområde B07, Erhvervsområde ved Konrad Chemnitzip Aqquserna, Ilulissat	13
ILU	1200-C24	31.08.2020	Centerområde syd for drikkevandssøen, Ilulissat	14
ILU	1200-B04	11.06.2020	Erhvervsområde Ilulissat Nord	15
UPV	1600-D03	25.06.2020	Ny kirkegård i Upernavik	20
UUM	1500-E10	25.06.2020	Ny modtagerstation i Uummannaq	21

1 STÆRKE LOKALSAMFUND, AKTIVT MEDBORGERSKAB OG KULTURLIV

FNs Verdensmål - Delmål	Lokale handlinger
10.2 Promover større social, økonomisk og politisk inklusion for alle	Gennem øget oplysning, vil borgerne blive informeret om aktuelle politiske emner. Vi vil arbejde for at flere borgere stemmer til valgene, gennem oplysningskampagner om demokrati og valgdeltagelse.
11.3 Gør byerne inkluderende og bæredygtige	Vi vil udvikle borgerinddragelsesformatet og sikre en højere grad af inddragelse i den lokale planlægning.
11.4 Beskyt verdens kultur- og naturarv	Vi tager højde for bostedernes forskellige kulturer i planlægningen for byer og bygder, og vi vil understøtte gode faciliteter til kultur- og foreningslivet.
16.7 Beslutninger skal tages på en responsiv, inkluderende og repræsentativ måde	Gennem udvikling af borgerinddragelsesformatet og anvendelse af digitale kommunikationsmidler, skaber vi bedre mulighed for at borgerne kan deltage i den demokratiske dialog og sikrer, at alle dele af samfundet bliver hørt.
12.8 Udbred forståelsen for bæredygtig livsstil	Vi vil lave oplysningskampagner om bæredygtighed og FNs verdensmål, blandt andet gennem oprettelse af en pulje, der støtter borgerdrevne bæredygtighedsinitiativer.

2 GODE RAMMER FOR BØRNS LÆRING

FNs Verdensmål - Delmål	Lokale handlinger
2.1 Giv alle adgang til sikker og næringsrig mad	Vi vil undersøge muligheden for at udarbejde en madpolitik, der sikrer at skolebørn får sund mad i folkeskolerne, så vi kan øge børnenes trivsel og forudsætninger for læring.
4.1 Gør grundskole og ungdomsuddannelse gratis for alle	Vi vil øge andelen af befolkningen, der gennemfører en ungdomsuddannelse ved at skabe bedre overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse. Vi vil have fokus på at øge kvaliteten af undervisningen ved en fastholdelses- og rekrutteringsstrategi for at sikre de mest kvalificerede lærere til kommunens folkeskoler.
4.4 Øg antallet af mennesker, der kan forsørge sig selv	Vi vil øge brugen af IT i folkeskolen, så børnene opnår relevante, faglige kvalifikationer til fremtidens arbejdsmarked.
4.7 Undervis i bæredygtig udvikling og verdensborgerskab	Vi vil prioritere undervisning i bæredygtighed og aktiviteter i naturen som en naturlig del af børnenes skoledag.
4.A Byg og opgrader sikre og inkluderende skoler	Vi vil begrænse andelen af elever, der oplever mobning i folkeskolen med en antimobbestrategi og med øget brug af skolesocialrådgivere i byskolerne.

3 FOLKESUNDHED OG TRIVSEL FOR ALLE

FNs Verdensmål - Delmål	Lokale handlinger
1.3 Indfør sociale sikkerhedsnet	Vi vil arbejder for flere og bedre væresteder og støttetilbud, som kan beskytte borgere i udsatte positioner.
3.5 Forebyg og behandl stof- og alkoholmisbrug	Gennem arbejdet med en ny voksenpolitik vil vi skabe bedre mulighed for forebyggelse og behandling af stof- og alkoholmisbrug.
5.2 Stop al vold og udnyttelse rettet mod kvinder og piger	Med flere væresteder og et styrket tværgående samarbejde med politi og sundhedsvæsen, kan vi arbejde for at stoppe vold og overgreb mod piger og kvinder.
11.3 Gør byerne inkluderende og bæredygtige	Vi vil sikre at byerne bliver mere inkluderende, ved at sikre gode ældreboliger og skabe tilgængelighed for gangbesværede.

4 GODE BESKÆFTIGELSESMULIGHEDER

FNs Verdensmål - Delmål	Lokale handlinger
4.4 Giv flere forudsætninger for at få finansiel succes	Gennem opkvalificering af medarbejdere, samt tilbud og kurser til ledige, kan vi øge flere borgeres forudsætninger for at få et arbejde og en stabil indkomst.
8.6 Hjælp flere unge i arbejde, uddannelse og træning	Ved at kortlægge og afklare de unges årsager til ledighed, kan vi opbygge viden og målrette vores indsatser, så flere unge kommer i beskæftigelse.
8.5 Skab fuld beskæftigelse og anstændigt arbejde med lige løn	Gennem en fokuseret rekrutterings- og fastholdelsesstrategi kan vi forbedre arbejdsvilkårene i det offentlige og beskæftige flere borgere i kommunen.
17.17 Der skal opfordres til effektive partnerskaber	Vi vil fremme beskæftigelsesmulighederne for langtidsledige og sårbare borgere gennem et styrket samarbejde mellem offentlige og private virksomheder.

5 ANSVARLIG TURISMEUDVIKLING

FNs Verdensmål - Delmål	Lokale handlinger
8.9 Støt op om bæredygtig turisme	Vi vil fremme bæredygtig turisme i kommunen og skabe gode rammer for udvikling af turisterhvervet.
9.1 Byg bæredygtig infrastruktur	Vi vil arbejde for at øge tilgængeligheden i hele kommunen, så vi udnytter det fulde potentiale af den kommende atlantlufthavn.
11.4 Beskyt verdens kultur- og naturarv	Vi vil beskytte vores kultur- og naturarv ved at regulere og begrænse antallet af besøgende til særligt sårbare steder. Ilulissat Isfjord er UNESCO naturarv og skal fortsat beskyttes efter de gældende aftaler.
12.B Skab bedre værktøjer til at overvåge effekten af bæredygtig turisme	Vi vil sammen med de lokale turistaktører udvælge konkrete målsætninger for arbejdet med bæredygtighed.
17.17 Der skal opfordres til effektive samarbejder	Vi arbejder for at styrke samarbejde og videndeling på tværs af turistaktører, Visit Greenland, DMO'er, kommunen samt borgerne, for på den måde at fremme bæredygtige løsninger til gavn for både lokalsamfund, natur og turister.

6 LOKAL ERHVERVSFREMME

FNs Verdensmål - Delmål	Lokale handlinger
8.1 Skab bæredygtig økonomisk vækst	Vi har fokus på, at erhvervsfremmende aktiviteter skal bidrage positivt til den lokale økonomi.
8.3 Før en politik, der skaber jobs og lader virksomheder vokste	Vi skaber gode betingelser for at erhvervslivet kan udvikle sig, gennem sikring af attraktive erhvervsarealer.
8.4 Brug ressourcerne effektivt i forbrug og produktion	Vi vil understøtte muligheden for, at rest- og spildprodukter i fiskeriet udnyttes bedre.
9.4 Opgrader alle industrier og infrastrukturer for bæredygtighed	Vi vil understøtte de store erhverv i en mere bæredygtig retning, brug af grønne teknologier, mere miljømæssigt fornuftige løsninger, etc.
14.1 Reducer forurening af havet	Vi vil samarbejde med fiskere og fiskeproducenter om at forhindre forurening af havet.
14.4 Gør fiskeriet bæredygtigt	Vi vil sikre at fiskeriet forvaltes ansvarligt, gennem opdatering af de kommunale vedtægter, så der anvendes bæredygtige fangstmetoder, og så vi undgår overfiskeri.

7 BOSÆTNING, BYMILJØER OG GODE BOLIGER

FNs Verdensmål - Delmål	Lokale handlinger
9.1 Byg bæredygtig infrastruktur	Vi vil arbejde for at forbedre havne og veje i bygderne, så der bliver bedre forhold for bl.a. forsyning, affaldshåndtering og erhvervsudvikling.
11.1 Byg sikre boliger, der er til at betale	Udviklingsplaner for byer og bygder skal bidrage til at højne boligkvaliteten og skabe flere boliger i byerne.
11.3 Gør byerne bæredygtige og inkluderende	Vi vil udvikle vores bosteder ved at vedligeholde og istandsætte eksisterende bygninger, hvor det er muligt. Nye byggerier skal så vidt muligt opføres i bæredygtige materialer.
11.4 Beskyt verdens kultur- og naturarv	Vi vil arbejde for at den faste kulturarv bevares og vedligeholdes.
11.7 Skab sikre og inkluderende grønne offentlige rum	Vi vil sætte fokus på, at aktivere de forsømte eller tomme rum i byerne fx med legepladser eller mødesteder.

8 ADGANG TIL VAND OG SANITET

FNs Verdensmål - Delmål	Lokale handlinger
3.3 Bekæmp smitsomme sygdomme	Vi vil bekæmpe aids, corona, tuberkulose, hepatitis B og andre sygdomme. Det vil vi gøre ved at forbedre hygiejniske og sanitære forhold i boligerne og på arbejdspladserne i samarbejde med Naalakkersuitsut, Nukissiorfiit, Politiet og andre myndigheder.
6.1 Giv alle adgang til rent drikkevand	Vi vil arbejde på, at borgerne får adgang til rent vand med forskellige løsninger med udgangspunkt i de forskellige forhold, som er i hver enkelt by og bygd samt i det åbne land.
6.2 Giv alle adgang til toilet, sanitet og hygiejne	Vi vil arbejde på, at der bliver udviklet en arktisk toiletløsning til de byer, bygder og i det åbne land, hvor der er behov for installation af toiletter, og hvor der ikke etableres kloaknet.
6.3 Styrk vandkvaliteten og rens og brug spildevand bedre	Vi vil arbejde på, at der sammen med Naalakkersuisut bliver lavet en miljøplan (recipientsplan), så vandkvaliteten styrkes. Vi vil gennem affaldsplanlægning og dermed påvirkningen på miljøet være med til at forbedre vandkvaliteten ved at reducere forurening, stoppe dumping og minimere udslippet af farlige kemikalier og materialer.
6.4 Gør vandforbruget effektivt og sikr forsyningen af ferskvand	Vi vil i samarbejde med Nukissiorfiit arbejde på at sørge for vandforsyning uden vandspild og sikre forsyning af ferskvand. Vi vil gennem samarbejder og information oplyse borgerne om, hvordan der kan spares på vandet.
6.6 Beskyt og genopret økosystemer i og omkring vand	Vi vil gennem planer for drift og vedligehold beskytte og genoprette økosystemer, der har betydning for vandet, inklusiv fjeldområder, vådområder, elve, søer og kilder til drikkevand.
6.B Støt lokal håndtering af vand og sanitet	Vi vil udvikle modeller til arktiske toiletter, vandforsyning, som er tilpasset byer, bygder og de steder, hvor der er behov for andre løsninger end i de store bysamfund og støtte og styrke, at lokalsamfundene deltager i at forbedre forvaltningen af vand og sanitet.

9 AFFALDSHÅNDTERING OG MILJØ

FNs Verdensmål - Delmål	Lokale handlinger
12.4 Håndter kemikalier og spildprodukter ansvarligt	Med handleplaner for håndtering af affald lokalt i bygderne vil vi nedbringe udledning til luft, vand og jord og dermed fremme et sundere miljø for mennesker og natur i vores bosteder.
12.5 Reducér affaldsmængden betydeligt	Ved at etablere et centralt affalds- og ressourcecenter med kildesortering i Ilulissat medvirker vi til at en større del af affaldsmængden i hovedbyen bliver genanvendt eller genbrugt lokalt.
12.7 Promover bæredygtighed i offentlige indkøb	Vi tager ansvar for vores offentlige indkøb med en grøn indkøbspolitik.
12.8 Udbred forståelse for bæredygtig livsstil	Oplysningskampagnen vil bidrage til at øge borgernes forståelse for affald og miljø. En ændret adfærd vil betyde, at affaldsmængden generelt reduceres, ligesom vi vil gå i dialog med erhvervslivet og oplyse om, hvordan virksomheder kan reducere affaldsmængderne eller håndtere affaldet mere bæredygtigt.
14.1 Reducér forurening af havet	Med lokale handleplaner for håndtering af affald vil vi nedbringe forureningen af havet som følge af affald fra landbaserede aktiviteter

10 KLIMA-TILPASNING

FNs Verdensmål - Delmål	Lokale handlinger
11.5 Reducer skaderne på grund af naturkatastrofer	Vi udarbejder beredskabsplaner for håndtering af naturkatastrofer, så vi kan reducere omfanget af eventuelle skader.
13.1 Styrk modstandskraften og tilpasningen mod klimarelaterede katastrofer	I planlægningen skal vi fremover tage højde for klimaforandringernes konsekvenser, dvs. vi undgår at bygge på permafrost og i områder med risiko for stormflod. Vi vil opgradere vores kloaknet, så det fremover kan håndtere større regnmængder, ligesom vi vil opgradere grøfter til at kunne håndtere smeltevand og overfladevand.
13.3 Opbyg viden og kapacitet til at imødegå klimaforandringer	Kortlægningen af risici for oversvømmelse og erosion udgør et vigtigt fundament for at imødegå klimaforandringerne i den fremtidige planlægning. Vi bidrager desuden til at understøtte forskning og vidensdeling internationalt bl.a. gennem det nye Isfjordscenter.

